BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Cúigiú Dlísheomra)

19 Nollaig 2024*

(Tarchur chun réamhrialú – Treoir 2011/98/AE – Cearta oibrithe tríú tír a bhfuil cead aonair acu – Airteagal 12 – An ceart chun córa comhionainne – Slándáil shóisialta – Reachtaíocht náisiúnta maidir le teidlíocht ar shochair theaghlaigh a chinneadh – Reachtaíocht lena n-eisiatar leanaí mionaoiseacha shealbhóir an cheada aonair a chur san áireamh in éagmais cruthúnas ar a dteacht isteach dleathach sa chríoch náisiúnta)

I gCás C-664/23,

IARRAIDH ar réamhrialú faoi Airteagal 267 CFAE ó cour d'appel de Versailles (An Chúirt Achomhairc, Versailles, an Fhrainc), trí chinneadh an 9 Samhain 2023, a fuarthas ag an gCúirt an lá céanna, sna himeachtaí idir

Caisse d'allocations familiales des Hauts-de-Seine

v

TX,

tugann AN CHÚIRT (an Cúigiú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: I. Jarukaitis (Rapóirtéir), Uachtarán an Cheathrú Dlísheomra, ag feidhmiú mar Uachtarán an Chúigiú Dlísheomra, D. Gratsias agus E. Regan, Breithiúna,

Abhcóide Ginearálta: P. Pikamäe,

Cláraitheoir: A. Calot Escobar,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha arna dtíolacadh thar ceann na bpáirtithe a leanas:

– TX, ag S. Potiron, avocate,

– Rialtas na Fraince, ag R. Bénard agus O. Duprat-Mazaré, i gcáil Gníomhairí,

– an Coimisiún Eorpach, ag F. Blanc-Simonetti agus J. Hottiaux, i gcáil Gníomhairí,

* Teanga an cháis: an Fhraincis.

tar éis cinneadh a dhéanamh, i ndiaidh an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, breith a thabhairt ar an gcás gan Tuairim,

an Breithiúnas seo a leanas

Breithiúnas

1 Baineann an iarraidh ar réamhrialú le léiriú ar Airteagal 12(1)(e) de Threoir 2011/98/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le nós imeachta um iarratas aonair le haghaidh cead aonair do náisiúnaigh tríú tír chun cónaí agus obair a dhéanamh ar chríoch Ballstáit agus maidir le tacar coiteann de chearta d'oibrithe tríú tír ar a bhfuil cónaí dleathach i mBallstát (IO 2011 L 343, lch. 1).

2 Rinneadh an iarraidh seo in imeachtaí idir TX, náisiúnach tríú tír ag a bhfuil cead aonair, agus an Caisse d'allocations familiales des Hauts-de-Seine (an Ciste um Liúntais Teaghlaigh Hauts-de-Seine, an Fhrainc) ('CAF') maidir le diúltú dá iarratas ar a leanaí mionaoiseacha a rugadh thar lear a chur san áireamh chun a theidlíocht ar shochair teaghlaigh a chinneadh.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais Eorpaigh

Treoir 2011/98,

3 Luaitear an méid seo a leanas in aithrisí 20, 21, 24 agus 26 de Threoir 2011/98:

'(20) Na náisiúnaigh tríú tír uile a bhfuil cónaí orthu go dleathach sna Ballstáit agus atá ag obair iontu, ba cheart ar a laghad tacar coiteann de chearta atá bunaithe ar chóir chomhionann a bheith acu agus atá ag náisiúnaigh an Bhallstáit ina bhfuil cónaí orthu, gan beann ar an mbunchuspóir a bhí lena ligean isteach ná ar an mbonn a bhí leis sin. An ceart chun cóir chomhionann a fháil sna réimsí a chumhdaítear leis an Treoir seo, ba cheart é a dheonú ní hamháin do na náisiúnaigh tríú tír sin a ligeadh isteach i mBallstát chun obair a dhéanamh ach dóibh siúd freisin a ligeadh isteach chun críoch eile agus ar tugadh rochtain ar mhargadh saothair an Bhallstáit sin dóibh i gcomhréir le forálacha eile dhlí an Aontais nó an dlí náisiúnta, lena n-áirítear baill de theaghlach oibrí tríú tír a ligtear isteach sa Bhallstát i gcomhréir le Treoir 2003/86/CE ón gComhairle an 22 Meán Fómhair 2003 maidir le ceart chun athaontú teaghlaigh (IO L 251, 3.10.2003, lch. 12) [...]

(21) Ba cheart nasc docht a bheith idir an ceart chun cóir chomhionann a fháil i réimsí sonraithe agus cónaí dleathach an náisiúnaigh tríú tír agus an rochtain a thugtar ar an margadh saothair i mBallstát, rudaí atá cumhdaithe sa chead aonair lena gcuimsítear an t-údarú cónaí agus obair a dhéanamh agus atá cumhdaithe i gceadanna cónaithe a eisítear chun críoch eile ina bhfuil faisnéis maidir leis an gcead obair a dhéanamh.

[...]

(24) Ba cheart an chóir chomhionann a bheith ag oibrithe tríú tír maidir le slándáil shóisialta. Sainítear brainsí den tslándáil shóisialta i Rialachán (CE) Uimh. 883/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 maidir le comhordú na gcóras slándála sóisialta [(IO 2004 L 166, lch. 1)]. Ba cheart feidhm a bheith ag na forálacha maidir le cóir chomhionann i ndáil le slándáil shóisialta sa Treoir seo maidir le hoibrithe a ligtear isteach i mBallstát go díreach ó thríú tír. Bíodh sin mar atá, níor cheart, leis an Treoir seo, níos mó ceart a thabhairt d'oibrithe tríú tír ná mar a fhoráiltear cheana féin i ndlí an Aontais atá ann cheana i réimse na slándála sóisialta maidir le náisiúnaigh tríú tír atá i gcásanna trasteorann. Thairis sin, níor cheart don Treoir seo cearta a thabhairt i ndáil le cásanna nach dtagann faoi raon feidhme dhlí an Aontais agus staid ball foirne a chónaíonn i dtríú tír. Leis an Treoir seo, níor cheart cearta a dheonú ach do bhaill teaghlaigh atá ag teacht le bheith in éineacht le hoibrithe tríú tír chun cónaí i mBallstát ar mhaithe le hathaontú teaghlaigh nó do bhaill teaghlaigh atá ina gcónaí go dleathach sa Bhallstát sin cheana.

[...]

(26) Ní chuirtear, le dlí an Aontais, aon teorainn le cumhacht na mBallstát a scéimeanna slándála sóisialta a reáchtáil. In éagmais comhchuibhiú ar leibhéal an Aontais [Eorpaigh], is faoi gach Ballstát atá sé na coinníollacha a leagan síos faoina ndéantar sochair slándála sóisialta a dheonú, chomh maith leis an méid atá i gceist le sochair den sórt sin agus an tréimhse dá ndeonaítear iad. Agus na cumhachtaí sin á bhfeidhmiú ag na Ballstáit, áfach, ba cheart dóibh dlí an Aontais a chomhlíonadh.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear le hAirteagal 3(1) de Threoir 2011/98, dar teideal 'Raon feidhme', don mhéid seo a leanas:

'Beidh feidhm ag an Treoir seo i leith:

[...]

b) náisiúnaigh tríú tír a ligeadh isteach i mBallstát chun críocha seachas oibre i gcomhréir le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta, a údaraítear chun obair a dhéanamh agus a bhfuil cead cónaithe acu i gcomhréir le [Rialachán (CE) Uimh. 1030/2002 ón gComhairle an 13 Meitheamh 2002 lena leagtar síos formáid aonfhoirmeach le haghaidh ceadanna cónaithe do náisiúnaigh tríú tír (IO 2002 L 157, lch. 1)]; agus

c) náisiúnaigh tríú tír a ligeadh isteach i mBallstát chun críche oibre i gcomhréir le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta.'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

5 De réir Airteagal 12 den Treoir sin, dar teideal 'An ceart chun córa comhionainne':

'(1) Teachtfaidh oibrithe tríú tír dá dtagraítear in Airteagal 3(1), pointí (b) agus (c), cóir atá chomhionann leis an gcóir a fhaigheann náisiúnaigh an Bhallstáit ina bhfuil cónaí orthu maidir leis an méid seo a leanas ar a laghad:

[...]

e) brainsí den tslándáil shóisialta, mar a shainmhínítear i Rialachán [Uimh. 883/2004];

[...]

2. Féadfaidh na Ballstáit srian a chur leis an gcóir chomhionann:

[...]

b) teorannú a dhéanamh ar na cearta a thugtar d'oibrithe tríú tír faoi phointe (e) de mhír 1, ach ní chuirfidh sé srian ar na cearta sin i gcás oibrithe tríú tír atá fostaithe nó a bhí fostaithe ar feadh tréimhse 6 mhí ar a laghad agus atá cláraithe mar oibrithe tríú tír dífhostaithe.

Ina theannta sin, féadfaidh na Ballstáit a chinneadh nach mbeidh feidhm ag pointe (e) de mhír 1 i dtaca le sochair theaghlaigh maidir le náisiúnaigh tríú tír a údaraíodh chun obair a dhéanamh i gcríoch Ballstáit ar feadh tréimhse nach faide ná 6 mhí, maidir le náisiúnaigh tríú tír a ligeadh isteach chun críche staidéir, nó maidir le náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cead oibre acu ar bhonn víosa.

[...]'

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Rialachán Uimh. 883/2004

6 Foráiltear le hAirteagal 3(1) (j) de Rialachán Uimh. 883/2004 go mbeidh feidhm ag an rialachán sin maidir leis an reachtaíocht uile a bhaineann le sochair theaghlaigh. Níl feidhm aige, faoi mhír 5 den airteagal sin, maidir le cúnamh sóisialta agus liachta.

7 Faoi Airteagal 1(z) den Rialachán sin, ciallaíonn an téarma 'sochair theaghlaigh' [Aistriúchán neamhoifigiúil] na sochair chomhchineáil nó na sochair airgid thirim go léir atá beartaithe chun speansais teaghlaigh a íoc, gan réamhíocaíochtaí íocaíochtaí cothabhála agus liúntais speisialta breithe clainne nó uchtaithe dá dtagraítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán sin a áireamh.

Dlí na Fraince

An Cód Gníomhaíochta Sóisialta agus Teaghlaigh

8 Faoin dara mír d'Airteagal L. 262-5 den code de l'action sociale et des familles (an Cód Gníomhaíochta Sóisialta agus Teaghlaigh):

'Chun go gcuirfear san áireamh cearta tairbhí eachtraigh nach náisiúnach de Bhallstát den Aontas Eorpach é, cearta Stáit eile atá ina páirtí sa Chomhaontú maidir leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch [an 2 Bealtaine 1992 (IO 1994 L 1, lch. 3)] nó cearta Chónaidhm na hEilvéise, ní mór do leanaí eachtracha na coinníollacha a leagtar amach in Airteagal L. 512-2 den Chód Slándála Sóisialta a chomhlíonadh.'

An Cód Slándála Sóisialta

9 Foráiltear an méid seo a leanas in Airteagal L. 511-1 den code de la sécurité sociale (an Cód Slándála Sóisialta):

'Áireofar an méid seo a leanas ar shochair theaghlaigh:

[...]

2°) liúntais teaghlaigh;

3°) forlíonadh teaghlaigh;

[...]

7°) an liúntas luathscoile;

[...]'

10 Foráiltear le hAirteagal L. 512-2 den code de la sécurité sociale (Chód Slándála Sóisialta):

'Na náisiúnaigh de Bhallstáit an Chomhphobail Eorpaigh, de Stáit eile is páirtithe sa Chomhaontú maidir leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch agus de Chónaidhm na hEilvéise a chomhlíonann na coinníollacha is gá le haghaidh cónaí dlíthiúil sa Fhrainc, beidh siad i dteideal, de cheart, sochair theaghlaigh a fháil faoi na coinníollacha a leagtar síos sa leabhar seo [...]

Náisiúnaigh eachtracha nach náisiúnaigh iad de Bhallstát den Chomhphobal Eorpach, de Stát eile is páirtí sa Chomhaontú ar an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch nó de Chónaidhm na hEilvéise agus a bhfuil cead acu a cheanglaítear orthu faoi dhlíthe nó rialacháin nó faoi chonarthaí nó comhaontuithe idirnáisiúnta chun cónaí go dleathach sa Fhrainc, beidh siad i dteideal sochar teaghlaigh go huathoibríoch faoi na coinníollacha a leagtar síos sa Leabhar seo.

Gheobhaidh náisiúnaigh eachtracha den sórt sin sochair theaghlaigh ar choinníoll gur féidir leo fianaise a sholáthar, i leith leanaí atá i gcleithiúnas orthu agus a n-éilítear sochair theaghlaigh ina leith, maidir le ceann amháin de na cásanna seo a leanas:

– a rugadh sa Fhrainc;

– a n-iontráil dhlíthiúil faoin nós imeachta um athaontú teaghlaigh [...]

– a stádas mar bhall teaghlaigh ar dídeanaí é nó í;

– a stádas mar leanbh náisiúnaigh eachtraigh ag a bhfuil an cárta cónaithe [...]

Liostófar i bhforaithne na ceadanna agus an fhianaise arna soláthar mar chruthúnas ar iontráil dhleathach agus ar chónaí dleathach tairbhithe náisiúnta eachtracha. Cinnfidh sí freisin na cineálacha doiciméad is gá chun a chruthú go gcomhlíonann na leanaí atá i gcleithiúnas na náisiúnach eachtrach sin agus a n-éilítear sochair theaghlaigh ina leith na coinníollacha atá leagtha síos sna fomhíreanna roimhe seo.'

11 Foráiltear le hAirteagal D. 512-2 den chód sin:

'Déanfar iontráil dhleathach agus cónaí dleathach leanaí náisiúnach eachtrach atá i gcleithiúnas an fhaighteora agus a ndéanann sé nó sí iarratas ar shochair theaghlaigh ina leith a chruthú trí cheann amháin de na doiciméid seo a leanas a thabhairt ar aird:

[...]

2° Deimhniú scrúdaithe leighis ar an leanbh, arna eisiúint ag l'Office français de l'immigration et de l'intégration (Oifig Inimirce agus Imeasctha na Fraince) (OFII)] ag deireadh an nós imeachta chun dul isteach nó dul isteach i dteach cónaithe chun críche athaontú teaghlaigh;

[...]

5° Deimhniú arna eisiúint ag an údarás maorachta ina luaitear gur tháinig an leanbh isteach sa Fhrainc ag an am céanna, ar a dhéanaí, le duine dá thuismitheoirí nó dá tuismitheoirí a ligeadh isteach chun fanacht [...]'

An díospóid sna príomhimeachtaí agus na ceisteanna a tharchuirtear

12 An 1 Aibreán 2014, rinne TX, náisiúnach Airméanach a bhfuil cárta cónaithe 'saol príobháideach agus saol teaghlaigh' aige lena n-údaraítear dó oibriú sa Fhrainc, iarratas ar CAF le haghaidh sochair teaghlaigh i leith a thriúr leanaí, a ndeachaigh beirt acu, a rugadh lasmuigh de chríoch na Fraince, isteach i gcríoch na Fraince go neamhdhleathach.

13 Chun a chearta a chinneadh, dhiúltaigh CAF a bheirt leanaí a rugadh thar lear a chur san áireamh, mar gheall ar a n-iontráil neamhrialta i gcríoch na Fraince.

14 Ós rud é gur dheimhnigh bord achomhairc cairdiúil CAF an diúltú sin, thug TX caingean os comhair an tribunal des affaires de sécurité sociale de Nanterre (an Chúirt Slándála Sóisialta, Nanterre, an Fhrainc).

15 Le breithiúnas an 21 Nollaig 2018, sheas an chúirt sin le caingean TX agus rialaigh sí go raibh TX i dteideal sochair teaghlaigh i leith a bheirt leanaí a rugadh thar lear ó dháta a iarratais.

16 Le breithiúnas an 14 Samhain 2019, chuir an cour d'appel de Versailles (an Chúirt Achomhairc, Versailles, an Fhrainc) an breithiúnas sin ar neamhní agus sheas sé le cinneadh CAF.

17 Le breithiúnas an 23 Meitheamh 2022, chuir an Cour de cassation (an Chúirt Achomhairc, an Fhrainc) an breithiúnas sin ar neamhní mar gheall ar 'easpa cúiseanna' agus tharchuir sé an cás ar ais chuig an Cour d'appel de Versailles (an Chúirt Achomhairc, Versailles), arb í an chúirt a rinne an tarchur.

18 Tugann an chúirt sin dá haire nach bpléitear dlíthiúlacht fhanacht TX ar chríoch na Fraince, ós rud é go bhfuil cárta cónaithe sealadach aige lena n-údaraítear dó obair a dhéanamh, agus gurb í an t-aon cheist a thagann chun cinn ná an bhfuil sé i dteideal sochair teaghlaigh i leith a bheirt leanaí a rugadh thar lear.

19 Sonraíonn an chúirt sin, le dhá bhreithiúnas an 3 Meitheamh 2011 agus le breithiúnas an 5 Aibreán 2013, gur chinn an Cour de cassation (an Chúirt Achomhairc) i seisiún iomlán go raibh Airteagail L. 512-2 agus D. 512-2 den code de la sécurité sociale (an Cód Slándála Sóisialta), lena gcuirtear íocaíocht sochar teaghlaigh faoi réir doiciméad a thabhairt ar aird lena ndeimhnítear iontráil dhleathach leanaí eachtracha isteach sa Fhrainc agus, go háirithe, do leanaí a tháinig isteach ar bhonn athaontú teaghlaigh, chuig an deimhniú leighis arna eisiúint ag OFII, oibiachtúil ó thaobh cineáil de mar gheall ar an ngá, i Stát daonlathach, athbhreithniú a dhéanamh ar na coinníollacha glactha do leanaí. Ba é conclúid an Cour de cassation nár sháraigh na hairteagail sin go díréireach an ceart chun saol an teaghlaigh a ráthaítear in Airteagail 8 agus 14 den Choinbhinsiún Eorpach chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint, a síníodh sa Róimh an 4 Samhain 1950, ná nár sháraigh siad forálacha an Choinbhinsiúin Idirnáisiúnta um Chearta an Linbh, a ghlac Comhthionól Ginearálta na Náisiún Aontaithe an 20 Samhain 1989.

20 De réir na cúirte a rinne an tarchur, dheimhnigh an Chúirt Eorpach um Chearta an Duine an léiriú sin ina cinneadh an 1 Deireadh Fómhair 2015, *Okitaloshima Okonda Osungu agus Selpa Lokongo* v *an Fhrainc* (ECLI:CE:ECHR: 2015: 0908DEC 007686011).

21 Sonraíonn an chúirt a rinne an tarchur, áfach, go n-eascraíonn an cheist, sa díospóid atá os a comhair, ó dhearcadh difriúil, is é sin Treoir 2011/98.

22 De réir na cúirte sin, tá sé beartaithe go mbeidh feidhm ag an Treoir sin maidir leis an díospóid sin ós rud é, ar an gcéad dul síos, go dtagann na sochair atá i gceist sna príomhimeachtaí faoi raon feidhme Rialachán Uimh. 883/2004 agus, ar an dara dul síos, gur náisiúnach tríú tír é TX a ligeadh isteach chun oibre sa Fhrainc, ós rud é go bhfuil cárta cónaithe ilbhliantúil aige lena n-údaraítear dó oibriú agus, ina theannta sin, go bhfuil conradh fostaíochta aige.

23 Measann an chúirt a rinne an tarchur freisin, cé go bhféadfaidh na Ballstáit, faoi Airteagal 12(2)(b) den Treoir sin, teorainneacha ar an gceart chun cóir chomhionann a thabhairt isteach ar bhonn stádas náisiúnach tríú tír áirithe, nach bhforáiltear leis an bhforáil sin d'aon fhéidearthacht maolú ar an gceart sin ar bhonn na gcoinníollacha inar tháinig baill teaghlaigh thairbhí an cheada aonair i gcríoch an Bhallstáit óstaigh. Sa chás seo, níl diúltú CAF iarraidh TX a dheonú bunaithe ar a stádas, ach ar choinníollacha iontrála agus cónaithe, ar ithir na Fraince, dá bheirt leanaí a rugadh san Airméin.

24 Mar sin féin, tá amhras ar an gcúirt a rinne an tarchur maidir le raon feidhme aithris 20 agus na habairte deiridh d'aithris 24 de Threoir 2011/98, ina dtagraítear, chun sealbhóirí na gceart a ráthaítear sa Treoir sin a chinneadh, do bhaill teaghlaigh an oibrí tríú tír a ligeadh isteach i mBallstát chun críche athaontaithe teaghlaigh.

25 I ndáil leis sin, ar an gcéad dul síos, tugann an chúirt sin faoi deara nach n-íoctar na sochair theaghlaigh atá i gceist sna príomhimeachtaí le baill teaghlaigh an iarratasóra, ach go ndeonaítear iad don iarratasóir ar bhonn líon na leanaí atá i gcleithiúnas air.

26 Ar an dara dul síos, i bhfianaise an chásdlí a d'eascair as breithiúnas an 25 Samhain 2020, Istituto nazionale della previdenza sociale (Sochair theaghlaigh do shealbhóirí ceada aonair) (C-302/19, 'breithiúnas *INPS*', EU:C:2020:957), fiafraíonn an chúirt sin an féidir brath ar na rialacha maidir le hathaontú teaghlaigh chun teidlíocht shealbhóir an cheada aonair ar shochair slándála sóisialta a chinneadh.

27 Ar an tríú dul síos, tugann an chúirt chéanna dá haire gur thíolaic an Coimisiún Eorpach, an 27 Aibreán 2022, an togra le haghaidh treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le nós imeachta um iarratas aonair le haghaidh cead aonair do náisiúnaigh tríú tír chun cónaí agus obair a dhéanamh ar chríoch Ballstáit agus maidir le tacar coiteann de chearta d'oibrithe tríú tír a chónaíonn go dleathach i mBallstát (athmhúnlú) (COM (2022) 655 final), lena bhforáiltear go gcuirfear aithris 24 de Threoir 2011/98 i gcomhréir leis an mbreithiúnas in *INPS* tríd an dá abairt dheireanacha den aithris sin a scriosadh.

28 Sna himthosca sin, chinn an cour d'appel de Versailles (an Chúirt Achomhairc, Versailles) bac a chur ar na himeachtaí agus an cheist seo a leanas a tharchur chuig an gCúirt Bhreithiúnais le haghaidh réamhrialú:

'Tar éis [an bhreithiúnais in *INPS*], an gcaithfidh Airteagal 12(1) (e) de Threoir [2011/98] a léiriú sa dóigh go gcuirtear cosc leis ar reachtaíocht Ballstáit, amhail [Poblacht na Fraince], lena dtoirmeasctar, chun críocha teidlíocht ar shochar slándála sóisialta a chinneadh, leanaí shealbhóir an cheada aonair, a rugadh i dtríú tír, a chur san áireamh, de réir bhrí Airteagal 2(c) den Treoir sin, i gcás nár tháinig na leanaí sin, atá ag brath ar shealbhóir ceada amháin, isteach i gcríoch an Bhallstáit chun críche athaontú teaghlaigh, nó i gcás nár táirgeadh doiciméid chun a chruthú gur tháinig siad isteach i gcríoch an Stáit sin go dleathach, ós rud é nach bhfuil feidhm ag an gcoinníoll sin maidir le leanaí faighteoirí sochair náisiúnta nó atá ina náisiúnaigh de Bhallstát eile?'

An cheist a tharchuirtear

29 Lena ceist, fiafraíonn an chúirt a rinne an tarchur, go bunúsach, an gcaithfear Airteagal 12(1) (e) de Threoir 2011/98 a léiriú sa chaoi go gcuirtear cosc leis ar reachtaíocht Ballstáit faoina gcuirtear san áireamh, chun cearta chun sochar slándála sóisialta náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cead aonair aige a chinneadh, leanaí a rugadh i dtríú tír atá i gcleithiúnas air ach amháin má chruthaíonn siad go ndeachaigh siad isteach go dleathach i gcríoch an Bhallstáit sin.

30 Ba cheart a thabhairt faoi deara ag an tús, mar a luaitear in aithris 26 de Threoir 2011/98, nach gcuireann dlí an Aontais teorainn le hinniúlacht na mBallstát a scéimeanna slándála sóisialta a eagrú. In éagmais comhchuibhiú ar leibhéal an Aontais Eorpaigh, is faoi reachtaíocht gach Ballstáit atá sé na coinníollacha a chinneadh maidir le sochair slándála sóisialta a dheonú. Mar sin féin, agus an inniúlacht sin á feidhmiú acu, ní mór do na Ballstáit dlí an Aontais a chomhlíonadh (féach *INPS*, mír 23 agus an cásdlí a luaitear).

31 Is léir ó Airteagal 12(1)(e) de Threoir 2011/98, arna léamh i gcomhar le hAirteagal 3(1)(c) di, go mbeidh náisiúnaigh tríú tír a ligeadh isteach i mBallstát chun críche oibre ann i gcomhréir le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta cóir chomhionann le náisiúnaigh an Bhallstáit ina bhfuil cónaí orthu maidir le brainsí den tslándáil shóisialta, mar a shainmhínítear i Rialachán Uimh. 883/2004.

32 Chun tairbhe a bhaint as cóir chomhionann faoi na forálacha sin, is gá, dá bhrí sin, ar an gcéad dul síos, an náisiúnach tríú tír a ligean isteach i mBallstát chun críche oibre i gcomhréir le dlí an Aontais nó leis an dlí náisiúnta. Is amhlaidh an cás le náisiúnach tríú tír a bhfuil cead aonair aige, amhail an t-iarratasóir sna príomhimeachtaí, de réir bhrí Airteagal 2(c) den Treoir sin, ós rud é, faoin bhforáil sin, go gceadaítear leis an gcead sin do náisiúnach den sórt sin cónaí go dleathach ar chríoch an Bhallstáit a d'eisigh é, chun oibriú ann (féach *INPS*, mír 24 agus an cásdlí dá dtagraítear).

33 Is gá freisin go dtiocfaidh na sochair atá i gceist faoi réim bhrainsí na slándála sóisialta mar a shainmhínítear iad i Rialachán Uimh. 883/2004. Is comhthuiscint é, agus ní chonspóideann Rialtas na Fraince é, gurb ionann na sochair atá i gceist sna príomhimeachtaí agus sochair slándála sóisialta a chumhdaítear leis na sochair theaghlaigh dá dtagraítear in Airteagal 3(1)(j) den Rialachán sin.

34 Sna himthosca sin, dealraíonn sé go bhfuil duine atá i staid an iarratasóra sna príomhimeachtaí i dteideal, i gcomhréir le hAirteagal 12(1)(e) de Threoir 2011/98, cóir chomhionann a fháil le náisiúnaigh na Fraince.

35 Maidir le cé acu a sháraítear nó nach sáraítear an ceart sin chun cóir chomhionann a fháil le foráil amhail an fhoráil atá i gceist sna príomhimeachtaí, lena n-eisiatar, d'fhonn teidlíocht ar shochair teaghlaigh shealbhóir an cheada aonair a chinneadh, a leanaí cleithiúnacha nach bhfuil bonn cirt lena dteacht isteach dleathach i gcríoch na Fraince a chur san áireamh, ní mór a mheas, faoi réir na bhfíoruithe a bheidh le déanamh ag an gcúirt a rinne an tarchur, de bhun Airteagal L. 512-1 (1) agus Airteagal L. 512-2 (1) den Chód Slándála Sóisialta, go bhfuil sochair theaghlaigh i dteideal go huathoibríoch, faoi na coinníollacha a leagtar síos i Leabhar V den Chód sin, náisiúnaigh na Fraince agus náisiúnaigh Bhallstáit eile an Aontais, na Stát eile ar páirtithe iad sa Chomhaontú maidir leis an Limistéar Eorpach Eacnamaíoch agus Chónaidhm na hEilvéise a bhfuil cónaí dlíthiúil orthu sa Fhrainc. Os a choinne sin, cuirtear, le hAirteagal L. 512-2 (2) den Chód sin, an ceart chun sochair teaghlaigh atá ag náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cónaí orthu go dleathach sa Fhrainc faoi réir coinníoll breise, dá dtagraítear i mír 3 d'Airteagal L. 512-2, arb é atá ann cruthúnas gur tháinig na leanaí a bhfuil sochair theaghlaigh á n-éileamh ina leith isteach go dleathach i gcríoch na Fraince.

36 Dá bhrí sin, leis an reachtaíocht náisiúnta sin, caitear le náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cead aonair acu ar bhealach nach bhfuil chomh fabhrach céanna le náisiúnaigh an Bhallstáit óstaigh. Dá bhrí sin, tá reachtaíocht den sórt sin contrártha leis an gceart chun córa comhionainne a chumhdaítear in Airteagal 12(1)(e) de Threoir 2011/98.

37 Mar sin féin, tá amhras ar an gcúirt a rinne an tarchur, i bhfianaise aithrisí 20 agus 24 de Threoir 2011/98, an bhféadfaí an ceart chun cóir chomhionann a theorannú do leanaí shealbhóir an cheada aonair a tháinig isteach i sealbhóir an cheada aonair ar bhonn athaontú teaghlaigh, agus do na leanaí sin amháin. Eascraíonn an t-amhras sin as an bhfíoras go gcumhdaítear le haithris 20 den Treoir sin, *inter alia*, i measc thairbhithe na córa comhionainne, baill teaghlaigh oibrí tríú tír a ligeadh isteach i mBallstát ar bhonn athaontú teaghlaigh, cé go bhforáiltear leis an abairt dheireanach d'aithris 24 den Treoir sin nár cheart na cearta a thugtar leis an Treoir sin a dheonú ach amháin do bhaill teaghlaigh a théann isteach in oibrithe tríú tír chun cónaí i mBallstát chun críche athaontú teaghlaigh nó a bhfuil cónaí orthu go dleathach sa Bhallstát sin.

38 Thug an Chúirt dá haire, áfach, ar an gcéad dul síos, gur léir ó fhoclaíocht aithris 20 de Threoir 2011/98 go dtagraítear san aithris sin, *inter alia*, don chás ina bhfuil an ceart chun cóir chomhionann dá bhforáiltear in Airteagal 12 den Treoir sin ag baill teaghlaigh oibrí náisiúnta tríú tír a bhfuil cead aonair aige, agus go dtugtar an ceart sin do na daoine sin ina gcáil féin mar oibrithe, cé gurbh é ba chúis lena dteacht isteach sa Bhallstát óstach ná gur bhaill teaghlaigh oibrí náisiúnta tríú tír iad (féach *INPS*, mír 30).

39 Ar an dara dul síos, chinn an Chúirt nach ndéantar ábhar aithris 24 de Threoir 2011/98 a atáirgeadh in aon cheann d'fhorálacha na Treorach sin agus mheabhraigh sí nach bhfuil aon fheidhm dhlíthiúil cheangailteach ag an mbrollach a ghabhann le gníomh de chuid an Aontais agus nach féidir brath air chun maolú ar fhorálacha iarbhír an ghnímh (féach *INPS*, míreanna 31 agus 32).

40 Dá bhrí sin, ní féidir a leanúint ó na haithrisí sin gur cheart Treoir 2011/98 a léiriú sa chaoi go ndéantar sealbhóir ceada aonair nach gcruthaíonn a bhaill teaghlaigh go ndeachaigh siad isteach go dleathach i gcríoch an Bhallstáit lena mbaineann ar bhonn athaontú teaghlaigh a eisiamh ón gceart chun córa comhionainne dá bhforáiltear leis an Treoir sin, cé nach gcuireann aon fhoráil den Treoir sin, go háirithe Airteagal 12(1) di, teidlíocht ar an gceart sin faoi réir coinníoll den sórt sin.

41 Thairis sin, murab ionann agus an méid a áitíonn Rialtas na Fraince ina bharúlacha i scríbhinn, ní féidir a áitiú gur chuir reachtas an Aontais féin an ceart chun córa comhionainne i réimse na sochar teaghlaigh faoi réir dhlíthiúlacht chónaí an éilitheora ar chríoch Bhallstáit.

42 Is fíor nach n-aithnítear le hAirteagal 12(1) de Threoir 2011/98 an ceart chun córa comhionainne ach i bhfabhar náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cónaí orthu go dleathach ar chríoch na mBallstát. Comhlíonann an ceanglas sin an cuspóir, a leagtar amach in aithris 21 den Treoir sin, an ceart chun córa comhionainne a nascadh le cónaí dlíthiúil an náisiúnaigh tríú tír i mBallstát.

43 Mar sin féin, ní dhéantar an reachtaíocht atá i gceist sna príomhimeachtaí a chonspóid a mhéid a chuireann sí teidlíocht ar shochair teaghlaigh faoi réir coinníoll go bhfuil cónaí náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cead aonair aige dleathach agus a dhéanann iarratas ar na sochair sin, ach a mhéid a leagtar síos leis coinníoll maidir le hiontráil dhlíthiúil i ndáil le leanaí an náisiúnaigh sin, a bhfuil na sochair sin á n-éileamh ina leith.

44 Ní féidir le Rialtas na Fraince agóid a dhéanamh ach oiread go bhfuil an coinníoll a leagtar síos leis an reachtaíocht náisiúnta, a mhéid a fhéachann sé le cosc a chur ar dhul timpeall ar an nós imeachta um athaontú teaghlaigh, ar cheann de na pionóis a fhéadfaidh na Ballstáit a ghlacadh i gcás sárú ar na forálacha náisiúnta arna nglacadh de bhun Threoir 2003/86 agus go bhfuil sé de chineál oibiachtúil a bhfuil bonn cirt leis mar gheall ar an ngá atá ann na coinníollacha ina nglacfar le baill teaghlaigh an urraitheora a fhíorú.

45 Ba cheart a thabhairt faoi deara go leagtar síos le Treoir 2011/98, i bhfabhar náisiúnaigh tríú tír áirithe, ceart chun cóir chomhionann, arb é an riail ghinearálta é, agus go liostaítear inti na maoluithe ar an gceart sin a fhéadfaidh na Ballstáit a bhunú, nach mór a léiriú go docht (breithiúnas *INPS*, mír 26).

46 Dá bhrí sin, i gcomhréir leis an gcéad fhomhír d'Airteagal 12(2)(b) de Threoir 2011/98, féadfaidh na Ballstáit teorainneacha a leagan síos ar an gceart chun córa comhionainne maidir le sochair shóisialta, seachas maidir le hoibrithe tríú tír atá fostaithe nó a bhí fostaithe ar feadh íostréimhse 6 mhí agus atá cláraithe mar oibrithe dífhostaithe. Thairis sin, faoin dara fomhír d'Airteagal 12(2)(b) den Treoir sin, féadfaidh na Ballstáit a chinneadh nach bhfuil feidhm ag an gceart sin maidir le náisiúnaigh tríú tír a údaraíodh chun obair a dhéanamh i gcríoch Ballstáit ar feadh tréimhse nach faide ná sé mhí nó maidir le náisiúnaigh tríú tír a ligeadh isteach chun críche staidéir nó maidir le náisiúnaigh tríú tír atá údaraithe chun obair a dhéanamh ar bhonn víosa.

47 Dá bhrí sin, cé is moite de na cásanna a liostaítear go cuimsitheach, ina bhféadfaidh na Ballstáit maolú ar chóir chomhionann idir náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cead aonair acu agus náisiúnaigh na tíre sin, is sárú ann féin é difríocht sa chóir idir an dá chatagóir náisiúnach sin ar Airteagal 12(1)(e) den Treoir sin (féach, de réir analaí, breithiúnas an 29 Iúil 2024, CU agus ND (Cúnamh sóisialta – Idirdhealú indíreach), C-112/22 agus C-223/22, EU:C:2024:636, mír 55 agus an cásdlí dá dtagraítear).

48 Ar an gcéad dul síos, ní léir ó aon cheann de na maoluithe ar na cearta a thugtar le hAirteagal 12(1)(e) de Threoir 2011/98 go bhféadfaidh na Ballstáit oibrí ag a bhfuil cead aonair nach bhfuil údar lena leanaí, a rugadh i dtríú tír, dul isteach go dleathach i gcríoch an Bhallstáit lena mbaineann a eisiamh ón gceart chun córa comhionainne.

49 Ar an dara dul síos, fiú ag glacadh leis gur aithníodh féidearthacht den sórt sin, is léir ón gcásdlí nach féidir brath ar mhaoluithe ar an gceart chun cóir chomhionann ach amháin má tá sé ráite go soiléir ag na húdaráis inniúla sa Bhallstát lena mbaineann chun an Treoir sin a chur chun feidhme go bhfuil sé ar intinn acu brath orthu (breithiúnas *INPS*, mír 26 agus an cásdlí dá dtagraítear). Mar sin féin, ní raibh sé ar intinn ag Rialtas na Fraince, mar a aithníonn sé féin, brath ar an gcumhacht chun teorainn a chur leis an gceart chun cóir chomhionann trí dhul i muinín na maoluithe dá bhforáiltear in Airteagal 12(2)(b) den Treoir sin.

50 Dá bhrí sin, ní féidir le Ballstát brath ar an oibleagáid atá air a áirithiú go ngearrfar pionós ar sháruithe ar Threoir 2003/86 chun údar a thabhairt le maolú ar an gceart chun cóir chomhionann nach bhforáiltear dó ag reachtas an Aontais i dTreoir 2011/98.

51 I bhfianaise na mbreithnithe go léir roimhe seo, is é an freagra ar an gceist a tharchuirtear ná nach mór Airteagal 12(1)(e) de Threoir 2011/98 a léiriú sa chaoi go gcuirtear cosc leis ar reachtaíocht Ballstáit faoina gcuirtear san áireamh, chun críocha cearta chun sochar slándála sóisialta náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cead aonair aige a chinneadh, leanaí a rugadh i dtríú tír atá i gcleithiúnas air ach amháin má chruthaíonn siad go ndeachaigh siad isteach go dleathach i gcríoch an Bhallstáit sin.

Costais

52 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na páirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte a rinne an tarchur, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a cuireadh faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an Cúigiú Dlísheomra) mar seo a leanas:

Maidir le hAirteagal 12(1) (e) de Threoir 2011/98/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Nollaig 2011 maidir le nós imeachta um iarratas aonair le haghaidh cead aonair do náisiúnaigh tríú tír chun cónaí agus obair a dhéanamh ar chríoch Ballstáit agus maidir le tacar coiteann de chearta d'oibrithe tríú tír a chónaíonn go dleathach i mBallstát,

ní mór léiriú a dhéanamh mar seo a leanas:

cuirtear cosc leis ar reachtaíocht Ballstáit faoina ndéantar, chun críocha cearta chun sochar slándála sóisialta náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cead aonair aige a chinneadh, leanaí a rugadh i

dtríú tír agus atá i gcleithiúnas air a chur san áireamh ar choinníoll go gcruthóidh siad go ndeachaigh siad isteach go dleathach i gcríoch an Bhallstáit sin, agus ar an gcoinníoll sin amháin.

[Sínithe]